

Råd og veiledning

i adopsjonsprosessen

INNHOOLD

1. Å BLI ADOPTIVFORELDRE

Hvem kan bli adoptivforeldre	s. 3
Valg av land	s. 3
Hvor kommer barnet fra?	s. 3
Adopsjonsforums rolle	s. 4

2. ADOPTIVBARNET

Kjønn	s. 5
Alder	s. 5
Helse	s. 5
To barn samtidig	s. 5
Rasisme	s. 6

3. ADOPSJONSPROSESSEN

NORGE	s. 7
Kommunen	s. 7
Adopsjonsforum	s. 7
UTLANDET	s. 8
Ventetid	s. 8
Forespørsel	s. 8

4. PRAKTISKE OPPLYSNINGER

Statlige ordninger	s. 9
Kostnader	s. 9
Betaling i puljer	s. 9
Betalingsoversikt	s. 10

5. VÅRE LAND

Bolivia	s. 11
Chile	s. 11
Colombia	s. 11
Ecuador	s. 12
Etiopia	s. 12
Filippinene	s. 12
India	s. 13
Kina	s. 13
Nepal	s. 14
Peru	s. 14
Polen	s. 15
Russland	s. 15
Sri Lanka	s. 16

6. EGNE NOTATER

Notater	s. 17
---------	-------

Samtale med Adopsjonsforum

Kontakt med barnevernstjenesten. Bufetat får oversendt papirene

Bufetat godkjenner søkere for adopsjon fra et bestemt land

Papirene er i utlandet - ventetid

Forespørsel om barn er akseptert

adopsjonsprosessen

Å BLI ADOPTIVFORELDRE

Den aller viktigste grunnen til å velge å bli adoptivforeldre er at en ønsker seg et barn. Det gjelder både de som allerede har barn (egenfødt eller adoptert), og de som av ulike grunner ikke har det.

Hvem kan bli adoptivforeldre?

Det formelle forhåndssamtykke for internasjonal adopsjon gis av norske myndigheter. Adopsjoner i Norge må skje i henhold til adopsjonsloven. Her følger en kort oppsummering av de viktigste retningslinjene som gjelder for godkjenning av adoptivsøkere (se også Barne-, ungdoms- og familieetatens hjemmesider www.bufetat.no).

- Loven fastsetter en nedre aldersgrense på 25 år som vilkår for å adoptere og i hovedregelen gis det ikke godkjenning til søkere over 45 år.

- Det kreves at adoptivsøkere er gift med hverandre når de søker om adopsjon. Ekteskap og samboerskap (dokumentert ved felles bostedsadresse i folkeregisteret) skal til sammen ha hatt en varighet på minimum to år.

- Norsk lov åpner også for at enslige kan bli adoptivsøkere. Vurderingen av søknader fra enslige er noe strengere, og det er få opprinnelsesland som prioriterer enslige søkere.

- Søkerne må i utgangspunktet ha god helse, og det legges vekt på søkerens totale omsorgsevne over tid.

- Det kreves at søkerne har sikker økonomi slik at barnet får vokse opp under trygge forhold. Det legges ikke avgjørende vekt på høy inntekt, men på at økonomien er trygg og stabil.

- Adoptivbarnet bør være det yngste i familien. Det bør minst være to års aldersforskjell mellom adoptivbarnet og søkerens øvrige barn.

Valg av land

For mange er valg av land en ønske å adoptere fra viktig. Gjennom Adopsjonsforum kan dere velge mellom mange land. Hva som vektlegges er forskjellig. Kanskje har man en spesiell tilknytning til et land fra før? Andre har kontakt med noen som har adoptert fra et bestemt land, eller kanskje en bare føler at «dette er landet vi ønsker oss barn fra».

Det dere imidlertid bør merke dere, er at valget må tilpasses de krav og regler som vedkommende land

har (mer om ulike lands kriterier finnes på side 11-16), og at det i perioder kan være umulig å sette nye søkere på et land pga. tregghet i formidlingen, eller andre forhold.

Hvor kommer barnet fra?

Adopsjonsforum har gode, seriøse og pålitelige kontakter som vi samarbeider med om plassering av barn. De fleste barna vi formidler

kommer til Norge via et barnehjem i opprinnelseslandet. Ved en forespørsel kommer det en varierende mengde informasjon om barnet fra barnehjemmet eller barnevernet.

Disse opplysningene dekker sjelden hele barnets liv. En må være klar over at barnet også har en historie fra tiden før det ble tatt under omsorg. Lengden på denne perioden kan variere fra timer eller dager, til måneder og år. Selv om noe blir notert når barnehjem eller myndigheter overtar ansvaret for barnet, kan det være vanskelig å få informasjon om denne perioden. Noen barn er hittebarn, og har en fullstendig ukjent fortid.

Når en velger internasjonal adopsjon er det viktig å være klar over at en beveger seg inn i et etisk vanskelig terreng, der barn vanligvis flytter fra økonomisk fattige til rike land. Både religion og nasjonal stolthet gjør at adopsjon over landegrensene ofte er et følsomt tema, selv når myndighetene i opprinnelseslandet har bestemt at adopsjon til et annet land er det beste for det enkelte barn.

Barnets rettssikkerhet blir i alle land ivaretatt ved at barn som er aktuelle for adopsjon, har en verge som må gi sitt samtykke til adopsjonen. Beslutningen om at et barn skal plasseres i en utenlandsk familie tas alltid av et offentlig organ, vanligvis et statlig barnevernkontor eller en særdomstol.

Adopsjonsforums rolle og oppgave

Norske myndigheter forutsetter at adopsjonssaker gjennomføres med assistanse fra en godkjent adopsjonsforening. Adopsjonsforum er den største av tre foreninger som har slik godkjenning i Norge.

Adopsjonsforum er en humanitær forening som har internasjonale adopsjoner som sitt hovedfelt. Vårt utgangspunkt er at adopsjon skal være til barnets beste. Vi forsøker også å hjelpe forlatte og vanskeligstilte barn som ikke er aktuelle for adopsjon.

Adopsjonsforum har formidlet adopsjon fra utlandet siden organisasjonen ble stiftet i 1970. Gjennom årene har tusenvis av barn fått nye foreldre ved hjelp av vårt formidlingsarbeid. De siste årene har vi stått for over halvparten av alle internasjonale adopsjoner her i landet. Adopsjonsforum har det bredeste tilbudet i Norge, med kontakter i nærmere 15 land i fire verdensdeler, Latin-Amerika, Asia, Afrika og Øst-Europa.

Vår oppgave er blant annet å opparbeide et bredt, godt og trygt kontaktnett i de aktuelle landene. Videre skal vi løse søkerne gjennom jungelen av dokumenter og best mulig gjøre dem bevisst på oppgaver og utfordringer som venter dem som adoptivforeldre.

I tillegg har vi en rolle etter at barnet har kommet. Det er Adopsjonsforums sekretariat som passer på at de oppfølgingsrapporter som opprinnelseslandene krever, blir innhentet. Vi tilbyr sosiale aktiviteter gjennom våre lokalavdelinger og landsklubber. Sekretariatet har også kurator-tjeneste som er tilgjengelig for alle som har adoptert gjennom foreningen, og som trenger hjelp, støtte eller råd. To saksbehandlere i sekretariatet kan hjelpe til dersom man ønsker å søke mer informasjon om barnets bakgrunn, eller å besøke landet som barnet kommer fra.

ADOPTIVBARNET

A bli foreldre medfører en stor forandring i livet. Mange spørsmål dukker opp. I tillegg til tanker alle blivende foreldre gjør seg, er det en del spørsmål som aktualiseres når man skal bli adoptivforeldre. Nedenfor svarer vi på noen av de vanligste.

Kjønn

I våre samarbeidsland finnes det både gutter og jenter som har behov for nye foreldre. Det er selvfølgelig lov å «ønske seg mest», men - i likhet med dem som føder sine barn - får en ikke alltid det en helst vil ha. Våre samarbeidspartnere har vanskelig for å forstå at ektepar med utfalt lengsel etter barn, bare kan tenke seg barn av et bestemt kjønn.

Kjønnfordelingen varierer fra land til land og år til år. Etter at Kina åpnet for adopsjon har andel jenter totalt sett vært større enn andelen gutter.

Alder

Barn som kommer til Norge er fra noen få måneder gamle til et stykke opp i skolealder. Før saken går til utlandet vil norske myndigheter ha gitt en tilråding vedrørende barnets alder. Denne tilrådingen tar utgangspunkt i søkerens egne ønsker, men en ser også på søkerens alder og alderen på eventuelle barn de har fra før. Laveste tilråding er 0-2 år, som defineres som opp til det tidspunkt barnet fyller 2 år, pluss et par måneder. Dersom barnet faller utenfor den rammen som er gitt i forhåndssamtaket, må matchingen godkjennes av norske myndigheter.

Det er ikke bare de minste barna som trenger gode foreldre. Myndighetene i våre samarbeidsland kommer stadig med forespørsler om foreldre til noe større barn. Det er derfor svært ønskelig med søkere som kan tenke seg et barn som er godt over 2 år.

De fleste har en oppfatning av at det er best å adoptere en baby, for på den måten å følge barnets utvikling over en lengst mulig periode. Men barna kan ikke selv velge sin alder, og de som er eldre har ikke mindre behov for

familie. En skal dessuten være klar over at jo yngre barna er, jo vanskeligere er det å gjøre en sikker bedømmelse av deres fysiske og psykiske tilstand. Selv om adopsjon av et eldre barn på mange måter er en større utfordring enn adopsjon av et spedbarn, har vi mange eksempler på svært vellykkede adopsjoner av barn som har levd noen år før de kom til Norge.

Helse

Hvert år får mellom 300 og 400 barn nye foreldre gjennom Adopsjonsforum. De fleste er barn som er kategoriserte som «friske», men det gis ingen garanti for at et barn er fullstendig friskt. Noen adoptivbarn kan vise seg å ha sykdommer som ikke er diagnostisert, eller de kan ha skjulte skader som i noen tilfelle kan være et resultat av understimulering, underernæring eller mishandling.

I tillegg til de «friske» barna, finnes det barn med vesentlige medisinske eller funksjonsmessige utfordringer som det søkes foreldre til. For Adopsjonsforum er dette en viktig gruppe å finne familie til, da disse barna gjerne har et spesielt stort behov for omsorg. Graden av funksjonshemming hos et slikt barn kan variere, men ofte er det forhold som kan opereres, trenes vekk eller hvor barnet kan fungere fint med tekniske hjelpemidler. Mens de «friske» adoptivbarna blir forespurt direkte fra våre kontakter i utlandet, skal matchingen med et barn med vesentlige helseproblemer godkjennes også i Norge, nærmere bestemt i Faglig utvalg (FU) ved Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir).

To barn samtidig

Norske myndigheter har som hovedregel at adoptivsøkere får adoptere ett barn av gangen. Unntaksvis gis det i tillegg forhåndsgodkjenning for to barn samtidig, - for biologiske søsken som blir plassert samtidig i en familie.

Det er vanligvis flere ektepar som er interessert i søskenadopsjon, enn det er søsken tilgjengelige for adopsjon. Søknaden med tillatelse til å få adoptere

ett barn går den vanlige saksgangen hos utenlandske myndigheter. Dersom søknaden også inneholder en godkjenning for søskenadopsjon, åpner dette for at søkerne kan bli forespurt hvis samarbeidslandet på det aktuelle tidspunktet har behov for å finne foreldre til søsken. Imidlertid er det ikke nødvendig med godkjenning for søskenadopsjon for å bli forespurt om tvillinger. Dette skjer jo, om enn svært sjelden.

Det er barnevernet som skal utrede spørsmålet om mulig godkjenning for søskenadopsjon samtidig som de skriver sosialrapport. Dersom dere vurderer søskenadopsjon, må dette derfor tas opp med barnevernet.

Rasisme

Adopsjonsforum formidler kun barn fra utlandet. Dette er barn som med få unntak har et utseende som skiller seg ut fra det man finner hos etnisk norske. Selv innenfor ett

og samme land varierer hudfarge og utseende. Spesielt i Latin-Amerika finner vi en utstrakt variasjon. Det indianske innslaget er sterkt, men denne urbefolkningen er også blandet opp med etterkommere etter innvandrere fra Europa og Afrika.

Det finnes rasisme i Norge, og diskriminering rammer også de utenlandsfødte adoptivbarna. Å akseptere et barn fullt ut og være glad i det slik det er, er etter det vi erfarer den viktigste ballasten man som foreldre kan gi barnet i møte med diskriminering. Adopsjonsforum oppfordrer søkerne til tidlig i adopsjonsprosessen å gå i seg selv og vurdere eventuell tvil man har knyttet til barnas hudfarge og etniske bakgrunn.

ADOPSJONSPROSESSEN

Hos Adopsjonsforum kan dere få veiledning om hvordan dere går fram i en adopsjonsprosess.

En adopsjonssøknad må saksbehandles av myndigheter i Norge og i et av våre samarbeidsland, og er regulert av nasjonalt og internasjonalt lovverk. Første del av prosessen foregår i Norge, mens andre del av prosessen foregår i det aktuelle samarbeidslandet. Det er norske myndigheter ved kommunalt, regionalt og statlig barnevern som har ansvaret for å godkjenne adoptivsøkere i Norge. Adopsjonsorganisasjonen forbereder deretter søknadene for forsendelse til utlandet og fungerer som kontaktleddet til institusjoner og myndigheter i det enkelte samarbeidsland. Etter at søknaden er sendt fra Norge, vil den bli vurdert og saksbehandlet i samarbeidslandet, av barneverns- eller adopsjonsmyndigheter og i de fleste land også i rettsapparatet.

NORGE

Hvordan starte

Det skal sendes 2 søknader; en til adopsjonsorganisasjonen og en til norske myndigheter ved hjemkommunens (eller bydelens) barnevern.

Når dere har bestemt dere for å adoptere, blir første trinn derfor å innhente de dokumentene som er nødvendige i Norge. Samtidig som dere kontakter Adopsjonsforum for å starte en adopsjonssak, bør dere så fort som mulig kontakte barneverntjenesten for å få tilsendt søknadsskjema med veiledning. Husk at det er den offentlige delen av saksbehandlingen som tar tid i Norge

Adopsjonsforum

Søknadsskjemaet til Adopsjonsform, "Registreringsskjema for nye søkere" med veiledning, finnes i vår informasjons-

pakke "Råd og veiledning i adopsjonsprosessen". Informasjonspakken kan dere få tilsendt ved forespørsel, eller dere kan laste den ned fra denne nettsiden under "Få tilsendt informasjon". For å adoptere gjennom Adopsjonsforum, må dere være medlemmer av organisasjonen. Vår medlemsavgift er 450 kr pr. år. Som medlem vil dere blant annet motta vårt medlemsblad seks ganger årlig, samt bli en del av den stedlige lokalavdelingen.

Kommunen

Søknadsskjemaet til norske myndigheter, "Søknad om adopsjon (Q-0296)" med veiledning, får dere ved å henvende dere til hjemkommunen, vanligvis ved barnevernet, eller dere finner det på Barne-, ungdoms- og familieetatens nettside www.bufetat.no under emnet adopsjon. Søknaden skal sendes til hjemkommunen, og praktiske spørsmål vedrørende utfylling av søknaden og vedleggene som kreves, kan rettes til kommunen, vanligvis ved barnevernet.

Saksbehandling fram til godkjenning fra norske myndigheter

Adopsjonsforum

Adopsjonsforum kan gi veiledning om hvordan dere skal gå fram i adopsjonsprosessen. Ring oss gjerne dersom dere har spørsmål. Dere vil få skriftlig svar når søknadsskjemaet er registrert. Vanligvis tar dette en ukes tid.

I samarbeid med dere, og innenfor rammer og regler definert av de enkelte samarbeidsland, finner vi et land dere kan adoptere barn fra. Vi har alltid samtaler med søkerne underveis i prosessen, enten her hos oss eller på telefon. Når land og alderskategori for barnet er bestemt, vil vi bekrefte dette skriftlig i et dokument som skal legges ved sosialrapporten når den er ferdig.

Kommunen

Kommunene har svært ulik saksbehandlingstid, fra noen måneder til over 1 år etter mottatt søknad. Imidlertid skal dere, i følge forvaltningsloven § 11a, få svar med en angivelse av forventet saksbehandlingstid dersom saken ikke kan behandles i løpet av en måned.

Saksbehandlingen i kommunen består av utredning i form av en sosialrapport med vurdering. Utgangspunktet for rapporten vil være samtaler og hjemmebesøk. Sosialrapporten skal gi en presentasjon av dere og deres tanker om barn og adopsjon.

Myndighetene i Norge og samarbeidslandene ønsker å sikre at barna kommer til trygge og gode hjem. Sosialrapporten vil bli oversatt og sendt med søknaden til utlandet, og danner også grunnlaget for utenlandske myndigheters vurdering av søknaden. Mange vegrer seg for kontakten med barnevernstjenesten og gruer seg til samtalene, men kanskje blir dette lettere å godta dette som nødvendig dersom dere vet at utredningen først og fremst gjøres med tanke på barnas beste.

Når sosialrapporten er ferdig, sendes den med søknaden og all dokumentasjon til det statlige barnevernet; Barne-, ungdoms- og familieetaten (Bufetat), i den regionen dere tilhører.

Barne-, ungdoms- og familieetaten (Bufetat)

Bufetat er organisert i 5 regioner med samme geografiske inndeling som helseregionene, og er en etat under Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet samt Barne- og familiedepartementet (.).

Saksbehandlingstiden i regionkontorene vil variere noe, men er forventet å stabilisere seg på 3-4 måneder for kurante saker. Når Bufetat godkjenner søknaden, får dere en vitterlighetserklæring - et forhåndssamtykke for å adoptere barn fra et aktuelt land.

UTLANDET

Søknaden forberedes for samarbeidslandet

Nå kan Adopsjonsforum løse dere gjennom den videre adopsjonsprosessen. Samtidig med at dere får forhåndssamtykke for adopsjon, får også Adopsjonsforum denne meldingen, det er derfor ikke nødvendig for dere å underrette oss. Etter å ha mottatt bekreftelsen fra Bufetat vil vi så sende dere en "oppskrift" på hva som skal gjøres videre før søknaden kan sendes vedkommende land.

Oppskriften omhandler først og fremst dokumentene som skal sendes til utlandet, men også andre forhold det er viktig å være klar over i denne fasen er omtalt. Hvilke dokumenter som kreves av de ulike landene varierer, men felles for alle land er at dokumentene skal legaliseres. Legalisering av originaldokumenter skjer vanligvis hos Notarius Publicus, Utenriksdepartementet, Fylkesmannen og vedkommende lands ambassade/konsulat. For de fleste land må også sosialrapporten oversettes av statsautorisert translatør. Dette arbeidet koordineres av Adopsjonsforum.

Ventetid

Nå begynner en ny periode med en ventetid som falle lang for de fleste. Saksbehandlingstiden varierer fra sak til sak og fra land til land, men har de senere årene vært godt over 1 år i gjennomsnitt. I 2004 var gjennomsnittet 1 år og 2 måneder, men variasjonen var stor. Mens 12 familier fikk barnet hjem mindre enn et halvt år etter at forhåndssamtykke ble gitt, var det 26 familier som ikke hadde fått barnet hjem 2 år etter at samtykket ble gitt. Etter 3 år var det fortsatt 6 familier som ikke hadde fått barnet til Norge. Det må imidlertid understrekes at noen av familiene med lang ventetid selv hadde lagt inn "tenkepauser".

Det er mye som kan gjøres for at ventetiden skal få et mer positivt innhold, bl.a. møter og foredrag i regi av lokalavdelingen, språkkurs og lignende. Adopsjonsforum har vært pioner i å utvikle adopsjonsforberedende kurs for kommende adoptivforeldre. Disse kursene holdes av lokalavdelingene, som kan kontaktes for informasjon. Vi anbefaler at søkerne så raskt som mulig undersøker om det holdes kurs der de bor.

Forespørsel

For de fleste søkerne ender prosessen med et positivt svar i form av en forespørsel fra samarbeidslandet.

Sammen med denne forespørselen mottar Adopsjonsforum informasjon om barnet. Informasjonsmengden avhenger noe av hvilket land barnet kommer fra. De fleste land vil sende en helse rapport og en beskrivelse av barnet med bilde, sammen med en forespørsel om dette kjennes rett for de potensielle foreldrene. All informasjon som Adopsjonsforum får om barnet vil bli videreført til dere, og nå kan den siste delen av adopsjonsprosessen forberedes.

PRAKTISKE OPPLYSNINGER

Adoptivforeldre er ikke økonomisk likestilt med foreldre som føder selv. Adopsjonsforum har derfor som en av sine hovedoppgaver å kjempe for likestilling på dette felt. Tallene nedenfor fra 01.01.2005.

Statlige støtteordninger

F.o.m. 01.01.96 har adoptivforeldre ifølge folketrygdloven krav på permisjon med lønn i 50 uker med 80 % lønnskompensasjon, eller 40 uker med full lønn. Dette er identisk med det som for egenfødte barn ytes etter fødselen. I 1999 fjernet man kravet om at begge ektefeller må ha hatt pensjonsgivende inntekt i minst 6 av de siste 10 månedene før adopsjonen. Nå har kvinnelig søker selvstendig opptjeningsrett, slik det er ved fødsel. Dersom inntektskravet ikke blir oppfylt, blir det i stedet utbetalt en engangsstøtte på 33 584 kr. Beløpet er skattefritt, i motsetning til omsorgspengene som skattlegges som inntekt.

Den største forskjellsbehandlingen mellom de to foreldregruppene har vært at mens fødende får dekket alle utgifter vi forbindelse med fødselen fra det offentlige, måtte adoptivforeldre tidligere dekke alt selv. Men fra 1992 ble det innført en «adopsjonsstøtte» til delvis dekning av utgiftene. Størrelsen på adopsjonsstøtten har variert fra år til år, mellom 10 000 kr og 30 000 kr. pr. barn. Siden 01.01.05 har adopsjonsstøtten vært 31 090 kr. pr. barn. Den forventes å økt til 38 320 kr fra 01.01.06.

Det er knyttet visse betingelser til støtten, men i praksis vil alle som adopterer gjennom Adopsjonsforum ha rett til å motta den. Flere politiske partier har nå støttet et forslag om at adopsjonsstøtten knyttes til folketrygdens grunnbeløp (1G), (over 60 000 kr), og vi håper at en slik justering snart vil skje.

Adoptivforeldre mottar barnetrygd fra måneden etter adopsjonen. De har også rett til den kontantstøtten som (på gitte betingelser) ytes etter at omsorgspermisjonen er over og til barna har vært tre år i Norge.

For en fullstendig oversikt over støtteordninger se trygdeetatens hjemmesider på adresse: www.trygdeetaten.no.

Kostnader

Adopsjonsforums regnskapsordning innebærer en utjevning av kostnadene på tvers av samarbeidsland. Det betyr at alle som adopterer et barn gjennom foreningen betaler det samme grunnbeløpet. Dette beløpet fremkommer ved at vi fordeler nettokostnadene foreningen har hatt i adopsjonsarbeidet i løpet av et kalenderår, likt og solidarisk på de familiene som har fått barn hjem i løpet av året.

Avregningen av grunnbeløpet skjer når årsregnskapet foreligger, og grunnbeløpets størrelse

vil avhenge av utviklingen i kostnadsnivået både her hjemme og i giverlandene, samt hvor mange adopsjoner som blir gjennomført. Grunnløpet for 2004 var 64 500 kr og prognosene tilsier at grunnbeløpet vil øke endel i 2005. Husk at adopsjonsstøtten kommer til fradrag.

Ved adopsjon av 2 eller 3 barn samtidig beregnes det et fast tillegg til grunnbeløpet på 25 000 kr pr barn. Dette forventes økt fra 2006. Søkerpar som selv henter sitt barn betaler grunnbeløpet pluss reise til/fra og opphold i giverlandet. Utgiftene i forbindelse med egen reise varierer sterkt. Spesielt der oppholdet er langt, og man har med tidligere barn, er kostnadene betydelige. Søkere som av ulike grunner ikke kan hente barnet selv må betale ekstra for eskorte. Også dette beløpet er likt fordelt på familier som benytter seg av tilbudet. Eskortebeløpet for 2004 var på 19.034 kr (les mer om eskorte under beskrivelsene av landene).

Betalinger i puljer

I forbindelse med at dere blir registrert som adoptivsøkere i Adopsjonsforum betaler dere et 1. forskudd på 6 000 kr. Av dette refunderes 3 000 kr til søkere som ikke får forhåndssamtykke fra norske myndigheter (unntatt der manglende samtykke skyldes egen graviditet e.l.). I de tilfelle der Adopsjonsforum ikke kan anbefale et land, får man refundert hele 1. forskudd.

Før adopsjonsdokumentene sendes til utlandet betales det inn et 2. forskudd på 32 000 kr. Et 3. forskudd betales etter at et barn er tildelt søkerne. Dette forskuddets størrelse avhenger av om det gjelder ett barn eller søsken, samt om barnet skal komme med eskorte eller ikke. Samlede forskudd for ett barn som søkerne skal hente er for tiden 69 000 kr. Ved avbrutt sak etter at 2. og eventuelt også 3. forskudd er betalt, gis det delvis refusjon etter særskilte regler, som kan fås ved henvendelse til sekretariatet. Avregning vil normalt skje i mai måned året etter det kalenderåret man fikk barnet hjem. Dersom grunnbeløpet blir høyere enn de samlede forskudd man har betalt inn, vil man få en tilleggsregning. Dersom grunnbeløpet blir lavere enn samlede forskudd, får man tilbakebetalt differansen.

Sammen med 2. forskudd innkreves det innskudd til foreningens to fond, risikofondet og reguleringsfondet. Hvert innskudd er på 1.000 kr. Fra risikofondet kan søkerne etter nærmere regler få refusjon/erstatning for eksempel ved lange opphold eller ekstraordinære utgifter under hentereisen. Reguleringsfondet fungerer som en buffer i

forhold til grunnbeløpet. Dersom grunnbeløpet øker med mer enn 5 % over norsk prisvekst i forhold til året før, brukes midler fra dette fondet til å redusere grunnbeløpet. Disse innskuddene refunderes ikke dersom man trekker seg eller saken blir stoppet før hentereisen. Fondenes regler kan man på forespørsel få fra sekretariatet.

Kostnader ved adopsjon - en oppsummering (det tas forbehold om endringer)

Ved registrering:

Medlemsavgift pr år	450 kr
1. forskudd på adopsjonsutgiftene	6 000 kr

Etter godkjenning Bufetat:

2. forskudd på adopsjonsutgiftene	32 000 kr
Innskudd til reguleringsfond	1 000 kr
Innskudd til risikofond	1 000 kr

Etter tildeling av barn:

3. forskudd på adopsjonsutgiftene	31 000 kr
Evt. tillegg søskenadopsjon	25 000 kr*
Evt. tillegg eskortering av barn	20 000 kr

Vi gjør oppmerksom på at Adopsjonsforum ikke kan gi noen garantier om fremtidige kostnader ved adopsjon. Som interesseorganisasjon for adoptivsøkere er det imidlertid en selvfølge for oss å forsøke å holde kostnadene så lave som mulig.

*Søskentillegget forventes økt fra 2006.

ADOPSJONSFORUMS SAMARBEIDSLAND

I mer enn 30 år har Adopsjonsforum samarbeidet med ulike land for å finne god hjem til foreldreløse barn. Samarbeidet med landene er sårbart og kan endre karakter på grunn av uforutsette politiske og strukturelle endringer i landene. Opplysningene nedenfor er basert på situasjonen slik den er pr 01.12.2005. Vi oppfordrer derfor til å bruke våre hjemmesider for å få den siste informasjonen om adopsjonssituasjonen i det enkelte land.

Bolivia

Bolivia er en republikk i Sør-Amerika. Hovedstaden La Paz er den høyest beliggende i verden - nesten 4000 meter. Selv om Andesfjellene går igjennom Bolivia, bor en stor del av befolkningen i lavlandet i øst og syd. Bolivia er bortsett fra Paraguay det eneste landet på den vestlige halvkule

som ikke har kyst mot et av verdenshavene. Landet er sparsomt befolket - kun rundt 8 millioner innbyggere på et areal som er nesten like stort som det samlede areal av Norge, Sverige og Finland.

Bakgrunn

Adopsjonsforum formidlet sitt første barn fra Bolivia allerede i 1974, men det var ikke før siste halvdel av 80-tallet at vi klarte å etablere en stabil formidlingskontakt. Både manglende politisk stabilitet gjennom årene og et relativt svakt (og ofte endret) regelverk har bidratt til et moderat antall. Som følge av konkrete problemer med lovgivningen i Bolivia, fikk ikke Adopsjonsforum forlenget formidlingstillatelsen da den utløp i slutten av 2000. I mars 2002 skjedde imidlertid det gledelige at Bolivia ratifiserte Haag-konvensjonen om internasjonal adopsjon, med virkning fra 01.07.02. Vi gjenopptok samarbeidet med Bolivia med samtykke fra begge landenes myndigheter i 2003.

Rammer og regler

Søkerne må, som i Norge, være mellom 25 og 45 år, og søkere under 38 prioriteres for de yngste barna. Bolivia krever at søkerne har gjennomført adopsjonsforberedende kurs.

Søkerne må selv reise til Bolivia, og oppholde seg i den byen barnehjemmet ligger til prosessen er gjennomført, og adopsjonsdom avsagt i barnedomstolen. Oppholdstid i Bolivia beregnes til 6-7 uker.

Chile

Chile er et langstrakt land i den sørvestlige delen av Sør-Amerika, mellom Andesfjellene i øst og Stillehavet i vest. Landet har en befolkning på rundt 15 millioner mennesker spredt på et areal som er nesten

like stort som Norge og Sverige til sammen. Etter 17 år med militærstyre ble Chile igjen demokratisk i 1990.

Bakgrunn

Adopsjonsforum fikk sin første formidlingstillatelse for Chile i 1984, og vi formidlet det første barnet i 1986. Siden den gang har vi formidlet barn fra Chile hvert eneste år, i et antall som har variert fra 5 til 25 pr år.

Etter en langvarig prosess med endringer i lover og regler, som endte med ratifisering av Haag-konvensjonen om internasjonal adopsjon i 1999, er det igjen lettere å formidle barn fra Chile. De fleste utenlandske formidlere trakk seg ut av Chile i den vanskelige perioden, mens Adopsjonsforum holdt stand. Vår chilenske utenlandskontakt, som tidligere bodde i Norge, har gjennom disse årene utviklet et godt tillitsforhold til sentrale adopsjonsmyndigheter.

Rammer og regler

Alle adopsjoner skal godkjennes av det nasjonale barnevernsorganet *Servicio Nacional de Menores* (SENAME). Men adoptivsøkerne må reise til den byen der barnehjemmet ligger, fordi det skal avsies adopsjonsdom i en lokal barnedomstol. De siste årene har de fleste barna kommet fra Santiago-området, men vi har hatt adopsjoner fra flere andre byer - til og med fra Punta Arenas, som ligger ved Magellan-stredet, mer enn 2000 km syd for hovedstaden.

Søkerne skal (som i Norge) være mellom 25 og 45 år. De må ha vært gift 3 år på tildelingstidspunktet (unntak gjøres for søkere med sterilitetsattest). Søkere under 35 år prioriteres for barn under 3 år.

Adoptivsøkerne må selv reise for å hente barnet. Etter at et tildelt barn er akseptert, tar det mellom 2 uker og 3-4 måneder før man kan reise. Oppholdet er i de fleste tilfelle på rundt 6-7 uker. Chile krever at søkerne har gjennomført adopsjonsforberedende kurs.

Colombia

Colombia har gjennom alle år vært ett av Adopsjonsforums viktigste samarbeidsland. Landet som er 3,5 gang så stort som Norge, har 42 millioner innbyggere. De aller fleste i Colombia er av blandet etnisk opphav. Colombia har i mange år opplevd uro pga manglende politisk og økonomisk stabilitet.

Bakgrunn

Barna fra Colombia kommer enten fra fosterhjem/ barnehjem underlagt det statlige barnevernsorganet

ICBF (Instituto Colombiano de Bienestar Familiar), eller fra et privat barnehjem, som har tillatelse fra landets myndigheter til å drive adopsjonsformidling. De fleste adopsjonene formidles av ICBF.

Det statlige barnevernet – ICBF

Colombia har et velutbygd statlig barnevern, med kontorer i alle provinser og større byer. Alle søknader blir først vurdert i adopsjonsavdelingen ved ICBFs hovedkontor i Bogotá. Blir man godkjent ved dette kontoret, kan man få tildelt barn fra en hvilken som helst provins. ICBF aksepterer søkere med skilsmisse bak seg, nåværende ekteskap og ev. forutgående samboerskap må til sammen ha vart i minst 3 år. Søkerne må ha politiattester uten merknader. Søkere med egenfødte eller tidligere adoptivbarn aksepteres.

De private barnehjemmene

Adopsjonsforum samarbeider for tiden også med noen få godkjente private barnehjem. Avgiften knyttet til adopsjon fra disse barnehjemmene er høy, og etter pålegg fra Bufdir vil Adopsjonsforum antagelig med det første måtte begynne å innkreve et tillegg til grunnbeløpet fra familier som velger dette alternativet.

Litt om barna fra Colombia

Utseendemessig dekker barna fra Colombia «hele regnbuen». Barna gjenspeiler landets karakter som smeltedigel, der en indiansk urbefolkning er blandet opp gjennom en betydelig innvandring både fra Europa og Afrika.

Formidlingskapasitet

Vi har muligheter for å ta søkere til ICBF, såfremt de fyller de kravene som stilles. Kapasiteten ved de private barnehjemmene er begrenset.

Hentereisen

Da adoptivsøkernes forventes å være tilstede når adopsjonsprosessen igangsettes i domstolen, må begge søkerne oppholde seg i Colombia et par uker. Det er mulig for den ene å reise hjem etter at saken er startet opp, men de fleste velger - og vi anbefaler - at begge foreldre blir igjen til saken er avsluttet. Total oppholdslengde kan v ca. 3 og 8 uker.

Ecuador

Ecuador er en republikk som ligger ved Stillehavet mellom Colombia og Peru. Andesfjellene med sine vulkaner og høyplatå ligger mellom den fruktbare kyststripen i vest og de tropiske områdene i øst. Landet har ca 12 millioner mennesker fordelt på et areal som tilsvarer Norge minus Finnmark. En stor del av befolkningen

er indianere som nedstammer fra inkaene som hersket før europeerne kom.

Bakgrunn

Adopsjonsforum formidlet sitt første barn fra Ecuador i 1976. Politisk uro og adopsjonsskandaler (både påståtte og reelle) har i alle år gjort formidlingen fra Ecuador usikker. Ecuador ratifiserte Haag-konvensjonen om internasjonal adopsjon med virkning allerede fra 01.01.96. Bare Mexico var tidligere ute i Latin-Amerika, og norsk ratifisering kom først to år senere. Men her skal det føyes til at det tok forholdsvis lang tid før en reell implementering av konvensjonen skjedde i Ecuador. Som følge bl.a. av dette, kom Adopsjonsforum først i gang med adopsjonene i 2001,

etter en pause på drøyt 3 år.

Rammer og regler

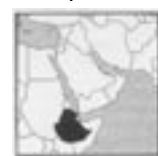
Nedre aldersgrense for adoptivsøkere er som i Norge 25 år, men det er ingen øvre aldersgrense. Søkerne må ha vært gift minst ett år. Det er ellers ingen bestemmelser som kan skape problemer for søkere som har fått forhåndssamtykke i Norge.

Barna kan i prinsippet komme fra hvor som helst i Ecuador, men de aller fleste kommer fra hovedstaden Quito og fra andre større byer som Guayaquil, Cuenca, Ambato og Loja.

Søkerne må selv reise for å hente barna. Oppholdstiden er som oftest på 3-4 uker. De som adopterer utenfor Quito må reise til den aktuelle byen, men oppholdet der er vanligvis fra en til to uker.

Formidlingen fra Ecuador har ikke utviklet seg som forventet, og det er derfor sannsynlig at vi vil avvike virksomheten i dette landet i nær framtid.

Etiopia

Etiopia er et stort og vakkert land som ligger i det østlige Afrika nord for ekvator. Landet er et av bare to i Afrika som aldri ble kolonialisert. Befolkningen er på mer enn 70 millioner mennesker, spredt over et areal som tilsvarer knapt 4 ganger Norges territorium. Deres språk - amharisk - er av semitisk opprinnelse, og de har et eget skriftspråk. Andre store språk er orominga, tigrinya og somali. Etiopia ble kristnet allerede i det 4. århundre, men har også en stor muslimsk minoritet. Det er rundt 50 etniske grupper i Etiopia - det er flest oromoer, fulgt av amharer og tigrayer.

Bakgrunn

Adopsjonsforum formidlet sitt første barn fra Etiopia i 1991. Siden 1995 har Etiopia vært vårt tredje «største» giverland, bare fra Colombia og Kina har vi formidlet flere barn.

Barn fra Etiopia kommer fra hele landet. Den siste perioden bor de på et lite transitthjem i Addis Abeba.

Rammer og regler

På tross av at Afrika - særlig etter de siste tiårs AIDS-epidemi - er den verdensdel som har flest foreldreløse barn, er det svært få adopsjoner fra dette kontinentet. I mange land er lovgivningen for dårlig - eller ikke eksisterende. Etiopia har formidlet barn til adopsjon i mer enn tre tiår. De samarbeider nå med ca. 15 land.

Selv i perioder med politiske endringer og politisk uro, har adopsjonene fra Etiopia «ruslet og gått». Av og til går sakene raskt og greit, av og til saktere, men til nå har de aldri stoppet opp i mer enn en måned eller to. Etiopia kan dermed sies å være et ganske stabilt og trygt giverland.

Landet har få og relativt vide regler for godkjenning av adoptivsøkere, slik at det skal mye til at noen som har fått forhåndssamtykke i Norge ikke skal bli godkjent i Etiopia. Det er mulig å få barnet til Norge med eskorte, men det oppfordres sterkt til at minst en av foreldrene reiser for å hente barnet. Oppholdslengde 11-12 dager.

Filippinene

Filippinene er en republikk i Sydøst-Asia, som består av mer enn 7.000 øyer. Landet ligger syd for Taiwan og øst for Vietnam. På et areal som er litt mindre enn Norges (300.000 km²) har landet over 82 millioner innbyggere. Filippinene er det eneste landet i Asia med et flertall av kristne (katolikker).

Bakgrunn

Etter noen spredte adopsjoner på 70-tallet, har Adopsjonsforum drevet systematisk formidling av barn fra Filippinene siden 1982. Det året ble det inngått en bilateral adopsjonsavtale mellom filippinske og norske myndigheter - den første og hittil eneste avtale av denne type som Norge har hatt med et aktuelt giverland.

Barna

Barna kan i prinsippet komme fra barnehjem hvor som helst på Filippinene. Adopsjonsforum arbeider gjennom et «liaison agency», som heter Norfil Foundation. Tildelingene skjer gjennom Intercountry Adoption Board (ICAB), i hovedstaden Manila. ICAB er sentralmyndighet i forhold til Haag-konvensjonen om internasjonal adopsjon, som Filippinene ratifiserte allerede i 1996, et drøyt år før Norge.

De fleste barna som kommer fra Filippinene er gutter mellom 1 og 3 år gamle ved ankomst til Norge,

Regler og rammer

Søkerne må ha vært gift 3 år når dokumentene sendes til Filippinene. Filippinske myndigheter godtar skillsmisse, men søkerne må da ha vært gift i 5 år. Man må være medlemmer av et kristent trossamfunn (inkl. Statskirken). Flere barn ingen hindring. Søkere under 40 år blir prioritert for barn under 2 år. Søkerne blir plassert på en «masterlist» etter at de er generelt godkjente av filippinske myndigheter. Deretter tar det for tiden 18 til 24 måneder til en forespørsel kommer. Familien reiser vanligvis til Manila 6 til 8 uker etter at tildelingen er akseptert.

Barna kommer til Norge som fosterbarn og adopsjonen gjennomføres i Norge etter ca. et halvt år. Sosialkontoret skal skrive 3 rapporter og foreldrene 4 rapporter. Adopsjonen kan fullføres når filippinske myndigheter har gitt sitt samtykke etter å ha mottatt rapportene. I svært sjeldne tilfelle blir det krevd tilleggsopplysninger, men det har aldri skjedd at Filippinene har nektet å godkjenne en plassering.

Hentereisen

Familiene må reise for å hente barnet selv. Reisens varighet er på 10-12 dager. Overtakelsen av barnet skjer i Manilla, på det aktuelle barnehjemmet eller fosterhjemmet. Formalitetene avsluttes med et uformelt møte med ICAB i Manila.

India

Dette sørasiatiske landet er verdens nest folkerikeste stat, med en befolkning på mer enn en milliard mennesker spredt over et areal som er nesten ti ganger så stort som Norge. Landet rommer et mylder av folkeslag, kulturer, religioner og språk, med hindutalende hinduer som den klart største grupperingen. Etter hindi er bengali, gujerati, marathi og tamil de største språkgruppene. En

stor andel av befolkningen snakker engelsk som fortsatt er offisielt språk for sentraladministrasjonen, sammen med hindi. India har siden frigjøringen i 1947 vært verdens største demokratiske stat. Selv om det er betydelige motsetninger mellom ulike befolkningsgrupper, er India alt i alt et stabilt, fredelig og trygt land.

Bakgrunn

Adopsjonsforum har formidlet barn fra India hvert eneste år siden 1974. På det meste (i 1987) formidlet vi 40 barn fra India. De siste 5 årene har tallet ligget på litt under 20 barn i snitt pr år. Totalt har vi passert 500 formidlinger fra India.

Barnehjemmene

Barna Adopsjonsforum har formidlet har kommet fra en rekke forskjellige barnehjem i mange delstater. Våre to viktigste samarbeidspartnere har de siste årene vært:

Indian Society for Sponsorship and Adoption (ISSA)
Denne institusjonen i Kolkata (Calcutta) i West Bengal har formidlet barn til Norge siden slutten av 70-tallet. Adopsjonsforum overtok kontakten mot slutten av 80-tallet, da en annen norsk forening nedla sin formidlingsvirksomhet.

Shraddhanand Mahilashram i Mumbai

Et av de barnehjemmene som lengst har drevet med internasjonal adopsjon. Det er et tradisjonelt barnehjem med ca 300 barn. Gutter bor på institusjonen til de er 5 år. Etter den tid overføres de til spesielle gutteinstitusjoner. Barna i Shraddhanand er jenter mellom 5 og 18 år. Mange av barna er under rettens beskyttelse og ikke adopterbare.

Adopsjonsforum samarbeider også med barnehjemmet Mahila Seva Mandal i Pune og Bal Asha Trust i Mumbai.

Rammer og regler

India har ikke adopsjonslov. En «Hindu Adoption Act» gjelder kun hinduer og dem som tilhører religiøse retninger som har sin opprinnelse i hinduismen - buddhister, jainer, sikher osv. Barna frigis for senere adopsjon i Norge med hjemmel i en eldgammel lov som heter «Guardians and Wards Act». Frigivelsen skjer gjennom en domstol der barnehjemmet ligger.

India har i 2003 ratifisert Haag-konvensjonen om internasjonal adopsjon. Sentralmyndigheten på adopsjonsområdet heter Central Adoption Resource Agency (CARA) og ligger i hovedstaden New Delhi. CARA har egne websider (www.cara.nic.in). Dette organet må gi sitt samtykke til alle adopsjoner gjennom et såkalt «No objection certificate». Det er også CARA som gir lisens til de barnehjem som formidler nasjonal og internasjonal adopsjon. På tross av manglende lovgivning, har India siden midten av 80-tallet hatt god kontroll med adopsjonsvirksomheten.

India har få spesifikke regler på adopsjonsområdet. Myndighetene ønsker at adoptivsøkerne henter barna selv i India.

Kina

Folkerepublikken Kina er verdens mest folkerike land med en befolkning som har passert 1,3 milliarder. Omlag 1/5 av verdens befolkning bor i Kina. I utstrekning er landet nærmere 10 millioner km² - nesten 29 ganger større enn Norge. Den kinesiske kulturen er eldgammel - gjennom mesteparten av menneskehetens historie har Kina vært ledende i verden i kulturell - og materiell utvikling. Den største befolkningsgruppen er Han-folket som utgjør 93 % av befolkningen, men det er hele 55 anerkjente etniske minoriteter, hvorav 15 er representert i et antall på over 1 million. Kina er nå i ferd med å bli en "supermakt" på nytt, med en av verdens raskest voksende økonomier.

I 1996 ble det opprettet et nytt statlig kontor i Kina, under navnet China Center of Adoption Affairs (CCAA). I løpet av et tiår har Kina blitt det opprinnelsesland i verden som står for flest adopsjoner.

Barna

De aller fleste adoptivbarna fra Kina er jenter. Dette har sammenheng med Kinas befolkningspolitikk, samt en flere tusen år gammel tanke om at kun sønner kan føre familietradisjonene videre.

De aller fleste barna er hittebarn - deres biologiske røtter er ukjente og vil antagelig forbli det for alltid. Alderen til barna er oftest mellom 1 og 2 år. Barna formidles fra offentlige barnehjem. I 1999 ble det plassert barn fra 276 forskjellige barnehjem. De fleste kinesiske provinser var representert. I dag er tallet enda høyere. De fleste barnehjemmene er gode, men det sier seg selv at ikke alle holder samme standard. Adopsjonsforum har ikke direkte kontakt med det enkelte barnehjem, og har heller ikke innvirkning på hvilke barnehjem våre søkere får tildelt barn fra.

De fleste av barna har god helse ved henting, men luftveissykdommer, tarmsykdommer og hudproblemer forekommer atskillig hyppigere enn i en norsk familie. Stort sett dreier det seg om mindre alvorlige ting som raskt korrigeres etter ankomst til Norge. Alvorligere sykdommer kan forekomme, men normalt vil de barna dette gjelder bli plassert uavhengig av det ordinære formidlingsprogrammet. Kinesiske myndigheter er opptatt av at søkerne skal få best mulig informasjon om barnas helsetilstand, og kvaliteten på informasjonen er økende, men det forekommer at barn viser seg å ha sykdommer som ikke er diagnostisert på forhånd.

Regler og rammer

For å adoptere fra Kina må man være over 30 år. De fleste som får forhåndssamtykke fra Bufetat vil kunne regne med å bli godkjent også i Kina. Det foretas imidlertid en selvstendig vurdering av søkerne, og dette kan i sjeldne tilfelle resultere i et avslag, som først vil komme på det tidspunkt man ellers ville ha fått tildeling. I Kina er det stort sett slik at de som har fått oversendt sine dokumenter på samme tid, får forespørsel om barn samtidig. Ventetiden fra oversendelse av dokumenter til forespørsel er nå på ca. 6 - 8 måneder.

Hentereisen

De som blir forespurt om barn samtidig, reiser til Kina som

en gruppe. Adopsjonsforum koordinerer reisen, i samarbeid med Egersund Reisebyrå i Norge og China Women Travel Service i Kina. Hentereisen er normalt på ca. 13 dager. Hjemreisen skjer alltid fra Beijing, etter at den norske ambassaden har utstedt Schengenvikum til barna.

Nepal

Nepal - verdens eneste hindustiske kongedømme - ligger i en «bue» langs den mektige Himalaya-kjeden, klemt inne mellom verdens to mest folkerike land, India og Kina. Arealet på 147 000 km² er knapt halvparten av Norges, mens befolkningen er på ca. 24 millioner. Nepal er et fattig, men usedvanlig vakkert og spennende land.

Bakgrunn

Adopsjonsforum formidlet noen få barn fra Nepal så langt tilbake som 1979/80, men så stoppet det opp fordi forholdene lå dårlig til rette for fortsatt formidling. Flere ganger gjennom årene som fulgte hadde vi planer om å gjenoppta arbeidet i Nepal, men først i 1998 kom vi i gang med nye adopsjoner.

Barna

Barna som har kommet fra Nepal har vært fra noen få måneder gamle til 4 år. Majoriteten har vært i underkant av 1 år. Det gjennomføres en begrenset helseundersøkelse samt HIV tester. Det er lite opplysninger om barnas bakgrunn. Flesteparten av barna er hittebarn. Adopsjonsforum samarbeider med Nepal Children's Organisation (NCO) i Kathmandu som har barnehjemmet Bal Mandir hvor alle adoptivbarn til Norge befinner seg før adopsjonen er gjennomført. NCO har en nær tilknytning til staten, og fungerer på mange måter som et nasjonalt barnevern.

Rammer og regler

Par må ha vært gift i 4 år når søknaden sendes til Nepal og ha sterilitetsattest. Enslige søkere kan også aksepteres. Alder må ikke være mer enn 50 år for noen av søkerne, enslige kan være mellom 35 og 50 år. Man kan kun adoptere ett barn av hvert kjønn. Et egenfødt barn aksepteres og man kan da adoptere et barn av motsatt kjønn. Vanligvis gis det ikke tillatelse til adopsjon av barn over 6 år. To søsken av forskjellig kjønn kan adopteres til samme familie.

Hentereisen

Man må reise for å hente barnet selv. Oppholdet vil normalt vare 10-12 dager. Adopsjonen fullføres i Nepal, og barnet kommer hjem på norsk pass. Familier som har adoptert fra Nepal har vært godt fornøyd med opplegget og med vår kontaktperson, og har ikke syntes at den tidvis urolige situasjonen i landet har komplisert oppholdet i vesentlig grad.

Peru

Peru er en republikk i Sør-Amerika, som grenser mot Ecuador og Colombia i nord, Brasil og Bolivia i øst og Chile i syd. En befolkning på drøyt 25 millioner bor på et areal som er omlag 4 ganger så stort som Norges. De mektige Andesfjellene skiller det relativt tørre lavlandet langs kysten fra det

tropiske, varme og fuktige lavlandet i øst, med mange elver som ender opp i Amazonas. Peru var til europeerne kom, den sentrale delen av det mektige Inkariket. Fortsatt

er en stor del av befolkningen av indiansk ætt.

Bakgrunn

Adopsjonsforum formidlet barn fra Peru fra 1987 til 1991 - det kom totalt 46 barn fra Peru i denne perioden, med 15 som det høyeste antallet på ett år (i 1990). Mangelfull lovgivning og kontroll gjorde det tungt å arbeide med adopsjon fra dette landet, og vi tok derfor en pause i 1991. I 1997 kom vi i gang igjen, etter at nye lover og regler, og en mye strengere kontroll, var på plass. Det er nå atskillig færre barn som blir plassert i utenlandske familier enn det var på slutten av 80-tallet. Adopsjonsforum plasserte derfor bare 41 barn i løpet av perioden fra 1997 til 2005.

Rammer og regler

Peru ratifiserte Haag-konvensjonen om internasjonal adopsjon allerede i 1995, to år før konvensjonen trådte i kraft i Norge.

Alle adopsjoner går gjennom sentralmyndigheten Oficina de adopciones (Adopsjonskontoret), som etter flere år som frittstående kontor er blitt en integrert del av det statlige departementet MIMDES, som er en forkortelse av Ministerio de la Mujer y Desarrollo Social - («Departementet for kvinner og sosial utvikling»). Barn fra alle distrikt i landet formidles av sentralmyndighetene i Lima. Adoptivforeldre må reise til den byen der barnet bor og møte de lokale adopsjonsmyndighetene der.

Det er ingen krav til ekteskapets lengde. Man foretrekker søkere med god utdannelse. Søkerne reiser selv, vanligvis allerede 1 - 2 uker etter at tildeling av barn er akseptert. Oppholdet er vanligvis mellom 3 og 5 uker.

Polen

Polen er en østeuropeisk republikk som i nord har kyst mot Østersjøen, og grenser mot Tyskland i vest, Tsjekkia og Slovakia i syd, og Russland (enklaven Kaliningrad), Litauen, Hviterussland og Ukraina i øst. Polen ble først samlet til en nasjon i det 11. århundre. I det 16. århundre var Polen en stormakt i Europa, men grensene

ble senere presset tilbake av nabomakter, slik at landet på hele 1800-tallet og frem til 1918 var slettet av kartet. Landet har en befolkning på ca 40 millioner, fordelt på et areal som er litt mindre enn Norges.

Bakgrunn

Polen var det første landet som ble åpnet for adopsjon i Øst-Europa. Adopsjonsforum fikk sin første formidlingstillatelse for Polen allerede i 1989. Etter gjennomføringen av en spesiell sak i 1991, var det imidlertid først i 1999 at vi hadde fått på plass et brukbart kontaktnett, og gjennomførte våre første ordinære adopsjoner fra Polen. Frem til 2005 har 29 barn kommet fra Polen til Norge. Søkere for noe eldre barn samt søskenadopsjon er særlig velkomne.

Rammer og regler

Det er tre organisasjoner som driver adopsjonsformidling i Polen, alle med hovedkvarter i hovedstaden Warszawa. En av dem har en dobbeltrolle, fordi den også fungerer som et statlig kontroll- og informasjonsorgan, nemlig Det offentlige adopsjons- og omsorgsenter (POAO). De andre er Katolsk senter for adopsjon og omsorg (KOA) og

foreningen Polske barns venner (TPD). Vi har kontakt med alle tre adopsjonssentra, men i praksis kommer de fleste barna fra TPD og KOAO.

Barna kan i prinsippet komme fra hvor som helst i Polen. De fleste av våre søkere reiser via Warszawa, der også Adopsjonsforums utenlandskontakt holder til, og videre til den aktuelle by. Normalt reiser søkerne to ganger.

Som i resten av Øst-Europa, er det svært få spedbarn som er aktuelle for internasjonal adopsjon i Polen. Barna som hittil har kommet til Norge har vært mellom 1 og 5 år. Det kan maksimalt være 40 års aldersforskjell mellom barnet og den eldste av adoptivforeldrene. Vi gjør oppmerksom på at regelen også gjelder ved annen- og tredjegangsadopsjon. Ren politiattest kreves. KOAO krever i tillegg at man er medlemmer av et kirkesamfunn, og aksepterer ikke skilte søkere.

Det er sannsynlig at samarbeidet med Polen avsluttes 31.12.2006.

Russland

Selv etter at Sovjetunionen gikk i oppløsning - og ett land ble til 15 land - er Den russiske føderasjonen verdens største land i utstrekning, med et areal som er 53 ganger så stort som Norges. Fra Kaliningrad i vest til Beringstredet i øst dekker Den russiske føderasjonen 170

lengdegrader, altså nesten «halve jordkloden». Målt etter befolkningstallet på knappe 150 millioner, er Russland nå verdens 7. største land.

Bakgrunn

Det var først etter at Sovjetunionen gikk i oppløsning, at internasjonal adopsjon for alvor ble aktuelt i denne delen av verden. Adopsjonsforum var tidlig ute med adopsjonskontakter i Russland. Vi fikk formidlingstillatelse fra norske myndigheter allerede i april 1992, og de første barna kom i 1993. Siden den gang har vi formidlet godt over 100 barn fra Russland. På det meste (i 1997) kom 22 barn til Norge. I 2004 kom 9 barn.

Flere runder med debatt om hvorvidt utenlandsadopsjon er «en god ting», har skapt usikkerhet omkring virksomheten. Fra nasjonalistisk hold har det vært hevdet at det er bedre for barna å vokse opp i Russland, selv om det betyr at de må bo på institusjon. Etter hvert er kritikken blitt dempet, og de siste årene har det skjedd en øket formalisering og regulering av adopsjonsvirksomheten i Russland. Man bestemte bl.a. at alle utenlandske adopsjonsorganisasjoner må ha autorisasjon fra russiske myndigheter. Adopsjonsforum fikk sin autorisasjon som adopsjonsformidler i juli 2002.

Rammer og regler

Frigivelsen av et barn for adopsjon skjer i den by/region der barnehjemmet ligger. Dersom ingen lokale familier er i bildet som adoptivforeldre, sendes saken til et adopsjonskontor, underlagt Undervisningsministeriet, som vurderer om russiske søkere fra andre deler av landet kan være aktuelle. Etter en viss tid bestemmes det at barnet kan adopteres av søkere fra andre land. Dette skjer i vedkommende by/region.

Adopsjonsformidlerne må ha kontakter i de byer/regioner

der de ønsker å arbeide. Adopsjonsforum startet sin virksomhet i St. Petersburg, storbyen innerst i Finskebukten, i 1992. I 1996 fikk vi tillatelse til å arbeide i Moskva og Rostov, og i 2003 fikk vi tillatelse til å formidle barn fra Udmurtia og Peusa. I Moskva har det vist seg relativt vanskelig å adoptere, men formaliseringen av arbeidet har gjort hovedstaden viktig som sete for det «hovedkonton» vi må ha. Rostov er en by/region som ligger nær utløpet av elven Don, ikke langt fra Svartehavet. Herfra har vi formidlet mange barn siden 1996, men klart flest barn er fra St. Petersburg. Adopsjonsforum håper etter hvert å kunne utvikle flere kontakter i Russland.

Søkerne må reise to ganger til Russland i forbindelse med adopsjonssaken, første gang for å bekrefte ønske om å gjennomføre adopsjonen og senere for å hente barnet. Det går vanligvis et par måneder mellom de to reisene. Det er relativt få spesifikke krav til søkerne i Russland, men det legges ganske mye vekt på søkerens økonomi og helse. De aller fleste søkere som får forhåndssamtykke i Norge vil imidlertid kunne regne med godkjenning også fra russiske myndigheter.

Som i det øvrige Øst-Europa har de fleste barn rukket å bli et par år eller mer før de er aktuelle for adopsjon. Når man skal finne foreldre til barn under 3 år, prioriteres søkere under 35 år.

Sri Lanka

Sri Lanka er en øystat i Asia, beliggende sydøst for det indiske subkontinent. Landet, som tidligere het Ceylon, har et areal på 64000 km² (omtrent som Nordland og Troms til sammen), og på dette beskjedne arealet bor det nærmere 20 millioner mennesker. En årelang borgerkrig mellom de (stort sett hinduistiske) tamilene i

nordøst og de (stort sett buddhistiske) singaleserne i resten av landet har bidratt til at Sri Lanka er et svært fattig land med betydelige sosiale problemer. Norge har spilt en viktig rolle i meglingen mellom de to gruppene.

Bakgrunn

Adopsjonsforum har formidlet barn fra Sri Lanka hvert år siden 1975, men tallene har vært beskjedne. På det meste (i 1977 og 1986) formidlet vi 15 barn og i 2003 kom det 5 barn. Etter at landet i mange år hadde hatt en relativt dårlig kontroll med de internasjonale adopsjonene, noe som førte til hyppige rapporter om tvilsomme forhold, ratifiserte Sri Lanka i januar 1995 - som det tredje land i verden - Haag-konvensjonen om internasjonal adopsjon. Sri Lanka har siden den gang hatt relativt få, men svært ryddige adopsjoner.

Barna

De aller fleste barna fra Sri Lanka er frigitt for adopsjon etter at den biologiske moren (som oftest en ung, ugift kvinne) har fraskrevet seg foreldreretten. På tross av at moren først kan gjøre dette 3 måneder etter fødselen, er barna svært små på adopsjonstidspunktet, ofte under et halvt år. Noe som er spesielt for Sri Lanka er at adoptivforeldrene normalt vil treffe den biologiske moren i forbindelse med rettsaken. Det er flest gutter som blir adoptert til utlandet. Helseopplysningene om barna har vært svært sparsomme i Sri Lanka, men har blitt noe bedre de siste årene. Det faktum at barna kun er noen få måneder gamle ved adopsjonstidspunktet, gjør imidlertid at sjansen for at medisinske forhold ikke blir avdekket.

Rammer og regler

Søkerne må være mellom 25 og 45 år gamle. Barnløse familier prioriteres, og det er ønskelig med sterilitetsattest. Man kan imidlertid ha både biologiske og adopterte barn fra før. Sri Lanka er et relativt åpent land når det gjelder søkerens helse, utdanning osv. Søkere som godkjennes i Norge vil stort sett også bli godkjent i Sri Lanka.

De fleste barna kommer fra institusjoner i og rundt hovedstaden Colombo. Adopsjonsforum har i en årrekke samarbeidet med to gode og pålitelige barnehjem, The Haven, drevet av Frelsesarméen, og Good Shepherd Convent, drevet av katolske nonner. De siste årene har vi også fått barn fra andre institusjoner. Alle tildelinger skjer gjennom Department of Probation and Child Care Services, som er sentralorganet på adopsjonsområdet. Selve adopsjonssakene gjennomføres i en lokal domstol.

Som nevnt formidler Adopsjonsforum svært få barn fra Sri Lanka. Det siste året har familiene fått forespørsel 1 1/2 - 2 år etter at dokumentene er avsendt.

Reisen til Norge

Søkerne må selv reise for å hente barnet. Normalt går det bare et par uker fra man aksepterer barnet til man kan reise nedover. Oppholdstiden er vanligvis 5-6 uker. De fleste søkere bor trygt og rimelig på et strandhotell en drøymil sør for hovedstaden Colombo.

I motsetning til hva som er tilfelle i flere andre land i Asia, skjer adopsjonene i giverlandet, ikke i Norge etter hjemkomst. Barna ankommer derfor Norge med norsk pass, utstedt ved ambassaden i Colombo (dersom minst en av adoptivforeldrene er norsk statsborger).

Andre land

Andre land kan komme til. Adopsjonsforum håper blant annet å gjenoppta formidlingen fra Vietnam i løpet av 2006. Vi har søkt om formidlingstillatelse fra Haiti, og har også andre land i kikkerten.

Følg med på www.adopsjonsforum.no.

Egne **notater**

ADOPsjONSFORUM Inkognitogaten 17 - P.b. 2364 Solli, 0201 Oslo
Tel:23 280800 - Fax:23 280801 E-post:info@adopsjonsforum.no,
www.adopsjonsforum.no